

spelletje knap gespeeld? Eveneens opmerkelijk, hoewel nauwelijks verrassend, is dat de Gemeenteraad uiteindelijk toch een voordracht met daarop *twee* namen kreeg voorgelegd. Vermoedelijk heeft wethouder Van Aalten in het College van B. en W. zijn invloed aangewend om toch een Nederlander ook een kansje te geven¹⁹). Op 11 juli 1919 wordt door B. en W. de voordracht aan de Gemeenteraad definitief vastgesteld en als eerste brengt Vor der Hake aan De Vreese verslag uit van het resultaat: 1) W.L. de Vreese, 2) J. Cohen, bibliothecaris van de Openbare Bibliotheek te Groningen. Aansluitend geeft Vor der Hake zijn vermoedelijke opvolger enkele adviezen: 'Nu moet U natuurlijk al Uw krachten inspannen bij de raadsleden. Geloof een *in dit opzicht* ervaren man als ondergetekende: net zo lang lopen totdat U ze allemaal gehad hebt, d.w.z. *gesproken* hebt. Het is een heidens werk, 48 mensen te bezoeken en 't kost U *dagen*. Maar - er hangt alles van af.'²⁰)

Veel tijd om campagne te voeren was er niet, want de Raad vergaderde al op 31 juli. Vor der Hake ging ervan uit dat men de voordracht pas vlak vóór de raadsvergadering zou publiceren, 'om zo weinig mogelijk stof te doen opwaaien'. Niet zonder reden, want inderdaad werd de bekendmaking van een en ander gevolgd door heftige polemieken in de dagbladen. Burgemeester en wethouders hadden al getracht de critici op voorhand wat wind uit de zeilen te nemen door uitdrukkelijk te verklaren dat het College in meerderheid de landaard van de aanbevolene geen enkel bezwaar vond. De Vreeses kwaliteiten wogen zwaarder en bovendien kon de Vlaming altijd nog Nederlander worden. Van politieke bezwaren is geen sprake. Althans niet bij B. en W²¹).

De reacties logen er echter niet om. In de *NRC* van 22 juli gaf de heer K. Vos te Middelstum uiting van zijn levendige verbazing en verontwaardiging over de voordracht. Hoe kon men een directeur van een academische bibliotheek voordragen voor de Rotterdamse stadsbibliotheek? Nog vreemder acht hij het dat een buitenlander boven een Nederlander wordt verkozen. Bovendien is De Vreese een activist en dus - volgens Vos - een 'plichtvergeten Belg'. Enkele dagen later werd in dezelfde krant op de verontwaardiging van Vos gereageerd door dr. A. Beets, een goede vriend van De Vreese (ook zij hadden elkaar leren kennen bij het *Woordenboek te Leiden*)²²). De Vreese had weliswaar nooit een openbare bibliotheek bestuurd, maar hij was - aldus Beets - zeer goed op de hoogte van het openbare bibliotheekwezen en had daarover zelfs een uit-